

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobce: brig. gen. Ing. Š. M.
bytem X
zastoupený JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem
se sídlem Bubeníčкова 42, 615 00 Brno

proti

žalovanému: Národní bezpečnostní úřad
se sídlem Na Popelce 2/16, Praha 5 – Košíře

o žalobě proti rozhodnutí ředitele žalovaného ze dne 28. 4. 2022, čj. 69/2022-NBÚ/07-OP,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce dne 3. 1. 2019 požádal žalovaného o vydání osvědčení pro stupeň utajení PŘÍSNĚ TAJNĚ. Dne 3. 9. 2019 žalovaný žalobci osvědčení pod čj. NBÚ-126919 vydal (dále

„Osvědčení“). Oznámením ze dne 24. 9. 2021 žalovaný zahájil bezpečnostní řízení o zrušení platnosti Osvědčení, neboť se vyskytla důvodná pochybnost, zda žalobce jako držitel veřejné listiny nadále splňuje podmínky jejího vydání. Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 12. 2021, č. j. 105261/2021-NBÚ/P, byla žalobci zrušena platnost jeho Osvědčení, neboť žalobce přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle ust. § 12 odst. 1 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní spolehlivosti (dále „zákon o ochraně utajovaných skutečností“). Následně podaný rozklad zamítl ředitel žalovaného v záhlaví uvedeným rozhodnutím, které žalobce nyní podanou žalobou napadl u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“).

2. Žalovaný v prvostupňovém správním rozhodnutí ke shledanému bezpečnostnímu riziku podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností odkázal na písemnosti, které jsou zařazeny v utajované části bezpečnostního svazku pod číslem 1, 3 a 4. Vyhodnocení těchto podkladů je založeno pod pořadovým číslem 14 (evidováno pod čj. D1075/20231-NBÚ/P) v utajované části bezpečnostního svazku. Při posuzování, zda jednání v těchto zprávách popsána jsou bezpečnostním rizikem podle ust. § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností, žalovaný přihlédl k tomu, do jaké míry mohou ovlivnit schopnost žalobce utajovat informace, k době jejich výskytu, jejich rozsahu, charakteru a též k chování úředníka. Žalobce se v nedávné době dopustil několika jednání, kdy využil svého postavení v rámci AČR k tomu, aby poskytl osobám působícím mimo rezort ministerstva obrany potenciální výhodu nebo jinak jednal v jejich prospěch. Tato jednání činí žalobce nedůvěryhodným a mají také významný přesah do oblasti ochrany utajovaných informací, neboť nedávají Úřadu žádnou záruku, že účastník řízení by jako držitel osvědčení i nadále nakládal s utajovanými informacemi odpovědně a svědomitě, dodržoval veškeré zákonem stanovené povinnosti a nedopustil se jejich zneužití ve prospěch svůj nebo jiné osoby. Každé z těchto jednání přitom samostatně naplňuje skutkovou podstatu bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností. Žalovaný u žalobce rovněž shledal existenci bezpečnostního rizika podle ust. § 14 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných skutečností, tedy závažnou činnost proti zájmům České republiky. Žalovaný měl za to, že žalobce v rozhodném období vědomě a z vlastní iniciativy vyvíjel závažnou činnost proti zájmům České republiky, přičemž s odkazem na ust. § 2 písm. b) zákona o ochraně utajovaných údajů tato činnost směřovala proti zájmům na zjištění jejího vnitřního pořádku a na ochraně její ekonomiky, a žalobce se jí dopouštěl v souvislosti s výkonem své funkce v rámci služebního poměru u AČR.
3. Ředitel žalovaného v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že souhlasí s existencí bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností. Existenci bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných skutečností ředitel žalovaného neshledal. Vyjádřil se k návrhu na zrušení prvoinstančního rozhodnutí daném rozkladovou komisí, přičemž uvedl, že ke zrušení rozhodnutí se přistupuje v případě, kdy by napadený výrok byl v rozporu s právními předpisy nebo je jinak nesprávný. K tomu v posuzované věci ovšem nedošlo, když u žalobce nadále existuje bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností a žalobce tudíž i nadále nesplňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti stanovenou v § 12 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností. Skutkový stav zůstává nezměněn a ředitel žalovaného pouze dospěl k jinému právnímu názoru při jeho hodnocení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 31/2007). Jednání žalobce směřující proti ochraně ekonomiky popsané ve Vyhodnocení bezpečnostního řízení ředitel žalovaného hodnotí jako závadové a rizikové, toliko nikoli v intenzitě potřebné pro naplnění neurčitého

právního pojmu závažné činnosti proti zájmům České republiky. Žalobce se tohoto jednání dopustil v době nedávne před vydáním napadeného rozhodnutí, z vlastní iniciativy, přičemž se tak dělo v přímé souvislosti s výkonem jeho funkce v Armádě ČR. Charakter tohoto vytýkaného jednání se přitom přímo dotýká schopnosti, resp. ochoty, žalobce dodržovat povinnosti a omezení, která jsou relevantní rovněž v oblasti ochrany utajovaných informací. Toto jednání, které prvoinstanční správní orgán nesprávně vyhodnotil jako bezpečnostní riziko dle § 14 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných skutečností, stojí vedle závadových jednání (využívání vlivu ve prospěch osob stojících mimo rezort ministerstva obrany), která prvoinstanční správní orgán vyhodnotil v napadeném rozhodnutí jako bezpečnostní riziko dle § 14 odst. 3 písm. d) zákona. Ředitel žalovaného poukázal na účel zákona o ochraně utajovaných informací, kterým je ochrana utajovaných informací a uvedl, že úkolem žalovaného je minimalizovat rizika, která by mohla vést k porušení této ochrany, tj. např. ke ztrátě, vyžrazení či jinému zneužití utajované informace.

4. Ředitel žalovaného se v napadeném rozhodnutí vyjádřil k odvolacím námitkám. K námitce, že se činnosti proti zájmu ČR nedopustil, ředitel žalovaného uvedl, že oproti prvostupňovému správnímu orgánu porušení § 14 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných skutečností, neshledal a námitky směřující proti této právní kvalifikaci shledal důvodnými. Předmětné bezpečnostní riziko nebylo prokazatelně doloženo. Zároveň uvedl, že charakter a rozsah jednání žalobce lze bezesporu podřadit pod skutkovou podstatu bezpečnostního rizika ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) zákona. Pokud jde o porušení § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností vliv chování na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost musí objektivně existovat, přitom je třeba přihlížet ke kritériím stanoveným v odstavcích 4 a 6 zákona, musí existovat chování, které mj. může ovlivnit schopnost osoby utajovat a toto chování musí ovlivnit schopnost utajovat informace. Prvostupňový orgán tyto skutečnosti popsal. Ředitel žalovaného neshledal prvostupňové správní rozhodnutí nepřezkoumatelným.
5. Namítal-li žalobce, že mu žalovaný neumožnil seznámit se se skutečnými důvody vydání prvostupňového rozhodnutí, ředitel žalovaného poukázal na to, že ust. § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných skutečností se v případě bezpečnostního řízení nepoužije, neboť se vztahuje až na řízení soudní. Žalovaný tak není v bezpečnostním řízení oprávněn hodnotit oprávněnost účastníka řízení seznámit se s utajovanou částí spisu.
6. K důvodům odmítnutí provedení dalšího pohovoru s žalobcem, ředitel žalovaného uvedl, že žalobce byl na počátku pohovoru poučen, že *ke zjištěným skutečnostem a případným rozporům má možnost vyjádřit se v rozsahu, který uzná za vhodný* a rovněž že mu budou kladeny otázky, které směřují k objasnění skutečného stavu věci. Závěrem pohovoru pak žalobce prohlásil, že mu byla dána dostatečná možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které byly předmětem pohovoru. Prvoinstanční správní orgán postupoval zcela standardně, žalobce dostatečně poučil a dal mu také dostatečný prostor na jeho odpovědi na kladené otázky či další vyjádření. Žalobce proti chování pracovníků prvoinstančního správního úřadu v průběhu pohovoru či ke způsobu protokolace neměl připomínky a tyto neuplatnil ani následně. Žalobce na konkrétní a jednoznačné dotazy odpovídal vágně, resp. neodpovídal vůbec. Přičemž ředitel žalovaného vyjádřil přesvědčení, že tento způsob výpovědi byl záměrný. Žalobce měl na všechny otázky žalovaného, což byly např. otázky na jeho soukromí, výkon zaměstnání, kontakty a styky s jinými (bývalými) kolegy či osobami, otevřeně reagovat a sdělovat požadované informace již při prvním pohovoru. Pokud se na relevantní dotazy rozhodl neodpovídat, potažmo některé své činnosti či jednání, na které

byl dotazován „záměrně“ (tj. k ověření získaných poznatků) popřel, pak i samotný tento přístup vzbudil u žalovaného, i u ředitele žalovaného, oprávněné pochybnosti, zda jednání žalobce není rizikové. Povinnost provést s účastníkem řízení pohovor se ve smyslu § 105 odst. 1 zákona se vztahuje pouze na bezpečnostní řízení o vydání osvědčení; tento pohovor byl s žalobcem uskutečněn dne 23. srpna 2019. Žalobci nic nebránilo, aby své vyjádření doplnil písemně.

7. K návrhu, aby žalovaný nechal osobu žalobce, jakož i informace poskytnuté jednou zpravodajskou službou (např. VZ), prověřit další zpravodajskou službou (např. BIS), a to včetně případného hodnocení, a to zejména za účelem vymezení okruhu osob, které by mohly mít zájem a možnosti na profesní likvidaci žalobce prostřednictvím žalovaného, a k námitce, že nebylo uvedeno, z jakých důvodů bylo bezpečnostní riziko spatřováno pouze u osoby žadatele, a nikoliv u osob, které v dané věci aktivně ve vytýkaných případech existují a které rovněž disponují způsobilostí seznamovat se s utajovanými informacemi, žalovaný uvedl, že ze zpráv příslušné zpravodajské služby je patrné, jakým způsobem byly informace v nich uvedené získány a o jaká skutková zjištění se opírají. Právě tyto skutečnosti naprosto vylučují, že by zprávy příslušné zpravodajské služby byly jakkoliv subjektivně ovlivněny některým z faktorů uváděných žalobcem. Důvod k jejich přezkumu tedy není. Navíc, ani ředitel žalovaného, ani žalovaný, nemají oprávnění přezkoumávat postupy a metody práce zpravodajských služeb. Předmětné zprávy neobsahují toliko názor zpravodajské služby na bezpečnostní spolehlivost žalobce, kterému by žalovaný slepě uvěřil, nýbrž podrobný popis konkrétních skutečností a okolností, které umožnily žalovanému učinit si úsudek o jejich věrohodnosti. Žalovaný vždy striktně dodržuje zásady činnosti správních orgánů, mj. zásadu jednotného rozhodování, a tudíž v obdobných případech vždy rozhoduje obdobně.
8. Návrhy na provedení pohovorů s osobami, jež se objevují v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, a to konkrétně gen. J. B. - býv. NGŠ nyní Glomex, gen. M. D. - nyní Prabos, gen. M. Ž. - nyní LPP, gen. P. Š. - býv. NGŠ nyní Agados, gen. J. Š. - býv. NGŠ, Ing. S. a Ing. M. - býv. ředitele Národního úřadu pro vyzbrojování a jeho zástupce, odmítl s ohledem na dostatečně zjištěný skutkový stav, jako nadbytečné.

II. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného

9. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný nedostatek bezpečnostní způsobilosti podle § 14 odst. 3 písm. d) odůvodnil toliko tím, že *„účastník řízení se v nedávné době dopustil několika jednání, kdy využil svého postavení v rámci AČR k tomu, aby poskytl osobám působícím mimo resort ministerstva obrany potenciální výhodu nebo jinak jednal v jejich prospěch. Tato jednání činí účastníka řízení nedůvěryhodným a mají také významný přesah do oblasti ochrany utajovaných informací, neboť nedávají Úřadu žádnou záruku, že účastník řízení by jako držitel osvědčení i nadále nakládal s utajovanými informacemi odpovědně a svědomitě, dodržoval veškeré zákonem stanovené povinnosti a nedopustil se jejich zneužití ve prospěch svůj nebo jiné osoby. Úřad dále poukázal na rozsudek NSS č.j. 7 As 49/2013 ze dne 4. července 2013 a shledal, že „každé z těchto jednání naplňuje skutkovou podstatu bezpečnostního rizika ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) zákona samostatně“. Nadto i v tomto směru Úřad odkázal na dokument „Vyhodnocení bezpečnostního řízení“. Proto tyto námitky účastníka řízení nemohu přijmout.“* Ačkoli ředitel žalovaného shodně s rozkladovou komisí, naznal, že důvod dle § 14 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací neexistuje, nerespektoval závěr své vlastní rozkladové komise a v rámci svého správního uvážení rozhodl tak, že rozhodnutí prvoinstančního správního

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

orgánu potvrdil. Žalobci tak není znám celkový rozsah důvodů, pro které ředitel žalovaného nerespektoval závěr rozkladové komise a existenci bezpečnostního rizika postavil toliko na důvodech uvedených v ust. § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce dovozuje, že uvedené bezpečnostní riziko ředitel žalovaného shledává v kontaktech žalobce s bývalými příslušníky AČR, konkrétně bývalými náčelníky generálního štábu včetně dalších vysokých důstojníků, kteří jsou uvedeni iniciálami. Těmto měl žalobce údajně sdělením neveřejných informací způsobit výhodu. Žalobce si však žádného takového jednání není vědom a žádné takové konkrétní jednání mu nebylo nikdy v minulosti předestřeno. Proto žalobce apeluje na soud, aby z neveřejné části spisu ověřil, zda takové jednání skutečně existuje a zda naplňuje znaky tvrzeného bezpečnostního rizika.

10. Nepřezkoumatelnost žalobce spatřuje rovněž v tom, že ředitel žalovaného odmítl provést důkazy navržené žalobcem, aniž by svůj postup přezkoumatelným způsobem odůvodnil. Ředitel žalovaného tak zejména odmítl uskutečnit další bezpečnostní pohovor s žalobcem, byť pouze touto formou mohl žalobce svá tvrzení a námitky sdělit žalovanému. Žalobce rovněž požadoval, aby v případě, že poskytnuté informace o žalobci pochází toliko z Vojenského zpravodajství, tyto informace, resp. osobu žalobce, nechal prověřit další zpravodajskou službou (např. BIS), což ředitel žalovaného odmítl. Tento postup považuje žalobce též za nezákonný, a to zejména s ohledem na panující zahraničně politickou situaci. Nelze totiž vyloučit, že za vydáním napadeného rozhodnutí stojí úsilí Ruské federace o kompromitaci žalobce a jeho odstranění z funkce, kterou v rámci AČR zastával, to vše s cílem snížit efektivitu AČR v momentě napadení Ukrajiny. Vhodnější zpravodajskou službou by tak ve vztahu k žalobci byla civilní kontrarozvědka.
11. Žalobce dále brojí proti procesnímu postupu žalovaného, který při zneprístupnění některých informací jednal v rozporu s § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných skutečností, když bez dalšího povšechně konstatoval nutnost utajení informace či informací bez náznaku jakékoli snahy rozkrýt alespoň některé části důvodů, pro které byl žalobce zbaven osvědčení. Žalobce je přesvědčen, že v průběhu řízení se nedomáhal a nedomáhá informací, které by měly potenciál naplnit kategorie uvedené v § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných skutečností.
12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl genezi celého případu a dále se věnoval žalobním námitkám. K námitce uvedení nedostatků důvodů rozhodnutí poukázal na skutečnost, že sám žalobce dovozuje, že rizikové chování spočívalo ve vztahu s bývalými „kolegy z armády“. Je tedy zřejmé, že žalobce ví (tuší), jaké jsou důvody, pro něž mu byla zrušena platnost osvědčení, tedy že tyto důvody spočívají ve výše popsaném jednání, vycházejícím z jeho vedoucího postavení v Armádě ČR, které založilo oprávněné pochybnosti o jeho bezpečnostní spolehlivosti. Jinak řečeno, žalobci je přibližně známo, kde se nachází pomyslný „terč“, k němuž měla směřovat jeho procesní obrana, a také ji takto zaměřil (k tomu žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. dubna 2022, sp. zn. 9 As 62/2021).
13. K námitce nezákonnosti spočívající v neprovedení navrhovaných důkazů žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, kde se ředitel žalovaného velmi podrobně zabýval průběhem pohovoru žalobce s pracovníky žalovaného a na základě uvedeného dospěl k závěru o nadbytečnosti opakovaného pohovoru. Závěrem poukázal i na to, že „témata“ a okruh otázek kladených žalobci při pohovoru utajovaná nebyla, chtěl-li žalobce cokoli doplnit, mohl se ve věci vyjádřit i písemně. Na skutečnosti, které by utajení podléhaly, se

žalovaný neptal. Pokud jde o návrh na prověření osoby žalobce další zpravodajskou službou, žalovaný zopakoval, že ze zpráv příslušné zpravodajské služby je patrné, jakým způsobem byly informace v nich uvedené získány a o jaká skutková zjištění se opírají, a proto je vyloučeno, že by tato zjištění a poznatky byly jakkoliv ovlivněny některým z faktorů uváděných žalobcem. V těchto zprávách jsou doloženy informace poskytující ucelené, konkrétní a věrohodné poznatky o jednotlivých jednáních žalobce zpochybňujících jeho bezpečnostní spolehlivost v míře zakládající bezpečnostní riziko. Ředitel žalovaného v napadeném rozhodnutí proto uvedl, že nebyl ani důvod, aby tyto zprávy byly dále přezkoumávány. Navíc, jak rovněž uvedl ředitel žalovaného v napadeném rozhodnutí, žalovaný, ani jeho ředitel, nejsou oprávněni přezkoumávat postupy a metody práce zpravodajských služeb, ale na základě výsledků jejich šetření pak provedou hodnocení bezpečnostní spolehlivosti toho kterého účastníka řízení. Ani z výsledku šetření k osobě žalobce, které bylo na žádost žalovaného doplněno o další relevantní informace, nevyplývají žádné skutečnosti, které by svědčily o zneužití této zpravodajské služby k profesní likvidaci žalobce, s tím, že sám žalobce předkládá v tomto směru toliko obecná podezření. I v tomto ohledu ředitel žalovaného v napadeném rozhodnutí objasnil důvody, proč předmětnému návrhu nevyhověl.

14. K žalobní námitce vytýkající nesprávný procesní postup podle § 133 odst. 3 zákona o utajovaných skutečnostech, žalovaný uvedl, že § 133 cit. zákona upravuje postup v řízení před soudem. Žalovaný sám v bezpečnostním řízení není oprávněn hodnotit oprávněnost účastníka řízení seznámit se s utajovanou částí spisu, neboť z příslušných ustanovení zákona o ochraně utajovaných skutečností (§§ 89 odst. 7, 105 odst. 7 a 122 odst. 3) jasně vyplývá, že v bezpečnostním řízení vedeném v prvním stupni, potažmo v řízení o rozkladu, není žalovaný (ani jeho ředitel) žádným způsobem oprávněn účastníka řízení s utajovanými informacemi seznámit či jakkoli mu sdělovat jejich obsah. Právě vzhledem ke znalostem žalobce jej žalovaný nemohl seznámit s žádnými informacemi obsaženými ve zprávách zpravodajské služby, s tím, že - jak konstatuje Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 29. listopadu 2018 č.j. 4 As 253/2018 - *„je možné utajit obsah celých zpráv, pokud by i některé dílčí informace, obsažené v utajované části svazku, po zpřístupnění stěžovateli, umožňovaly mu v dané věci uhodnout konkrétní události a případně i zjistit informační zdroje příslušné zpravodajské služby, které je nutné chránit.“*
15. Žalovaný považuje napadené rozhodnutí za věcně správné i zákonné a navrhuje, aby žaloba byla zamítnuta.

III. Posouzení žaloby

16. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek a i nad jejich rámec (viz dále), vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování ředitele žalovaného a shledal, že žaloba není důvodná.
17. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalobce i žalovaný vyjádřili souhlas, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce sice navrhl provedení důkazu [svůj účastnický výslech a dále prověření žalobce, jakož i informací poskytnutých jednou zpravodajskou službou (např. vojenské zpravodajství) další zpravodajskou službou (např. BIS)], avšak to samo o sobě neznamená nesouhlas s rozhodnutím o věci bez nařízení jednání (usnesení rozšířeného senátu

Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As 93/2014-48, č. 3380/2016 Sb. NSS). Soud tyto důkazy shledal nadbytečnými, když pro rozhodnutí podstatný skutkový stav soud zjistil ze správního spisu, a to zejména z jeho utajovaných částí, přičemž pro bližší odůvodnění tohoto postupu odkazuje na body [32] a [33] tohoto rozsudku níže.

III. A Judikurní východiska a rozsah přezkumu

18. Nakládání s utajovanými informacemi v soudním řízení upravuje § 133 zákona o ochraně utajovaných informací, jehož odst. 2 zní: *Dokazování se v soudním řízení provádí tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích obsažených ve výsledcích šetření nebo v údajích z evidencí zpravodajských služeb nebo policie. K těmto okolnostem lze provést důkaz výsledkem jen tehdy, byl-li ten, kdo povinnost mlčenlivosti má, této povinnosti příslušným orgánem zproštěn; zprostit mlčenlivosti nelze pouze v případě, kdy by mohlo dojít k obrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie; přiměřeně se postupuje i v případech, kdy se důkaz provádí jinak než výsledkem.* Odst. 3 stejného ustanovení upravuje postup při oddělení utajované části spisu: *Úřad označí okolnosti uvedené v odstavci 2, o kterých tvrdí, že ve vztahu k nim nelze zprostit mlčenlivosti, a předseda senátu rozhodne, že části spisu, k nimž se tyto okolnosti váží, budou odděleny, jestliže činnost zpravodajských služeb nebo policie může být obrožena nebo vážně narušena; do oddělených částí spisu účastník řízení, jeho zástupce a osoby zúčastněné na řízení nahlížet nemohou. V ostatním nejsou ustanovení zvláštního právního předpisu o dokazování, označování částí spisu a nahlížení do něj dotčena.*
19. Citovaná ustanovení představují právní úpravu speciální vůči § 45 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nelze z nahlížení vyloučit části spisu, které obsahují utajované informace, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2010, č. j. 9 As 29/2009-84), a byl opakovaně vyložen judikaturou kasačního soudu. Tu shrnul zejména rozšířený senát v usnesení ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015-40, č. 3667/2018 Sb. NSS, v němž odkázal na předchozí rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 As 9/2010-94, a na něj navazující rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. 11. 2015, Regner proti České republice, stížnost č. 35289/11, jímž byl přístup kasačního soudu aprobován (stejně jako v následném rozsudku velkého senátu v téže věci ze dne 19. 9. 2017). Rozšířený senát vyšel dále z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2013, č. j. 3 As 63/2012-25, podle něž je „*nutné důvod neposkytnutí utajované informace účastníku řádně odůvodnit a nezasahovat do jeho procesních práv více, než je nezbytně nutné za účelem ochrany výše uvedených veřejných zájmů. Samozřejmě je přitom nutné splnit výše uvedené zákonné podmínky, za nichž je možné k neposkytnutí utajované informace účastníku řízení před soudem přistoupit. Vzhledem k tomu, že postavení účastníka řízení je v takových případech oslabené a tento do jisté míry ztrácí možnost hájit se, soud pak musí „suplovat“ procesní aktivitu účastníka a přezkoumat napadené rozhodnutí i nad rámec žalobních námitek.*“ Na těchto základech rozšířený senát shrnul v bodech 21 a 32 svého usnesení sp. zn. 4 As 1/2015, „*že v soudním řízení lze provádět dokazování i ohledně obsahu utajovaných skutečností, ledaže jsou splněny zákonné předpoklady pro zpřístupnění takovýchto informací žalobci (viz bod [13] shora). Zpřístupnění informací v průběhu soudního řízení a jejich vyloučení z běžného dokazování proto není automatické, ale nastává jen tehdy, pokud soud dospěje k závěru, že k vyloučení takovýchto informací budou zákonné předpoklady. [...] Žalovaný ani správní soudy sdělení zpravodajských služeb nepřezkoumávají v takovém rozsahu a takovým způsobem, který je ve správním soudnictví obvyklý. Judikatura nicméně zdůraznila, že byt' jde o podkladové akty, nemohou být zprávy zpravodajských služeb pouze vyjádřením názoru jejich zpracovatele, bez*

patříčného skutkového podkladu zachyceného ve spise a soudem ověřitelného. Žalovaný i správní soudy musí mít možnost zhodnotit věrohodnost a přesvědčivost zpravodajské informace a její relevanci ve vztahu k bezpečnostnímu řízení.“

20. Konkrétní podmínky aplikace § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací při přezkumu bezpečnostního řízení shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 2. 2010, č. j. 1 As 83/2009-60: „*Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že účastník bezpečnostního řízení není oprávněn nablížet do utajované části bezpečnostního svazku a žalovaný není povinen uvádět ve svých rozhodnutích důvody, které jsou utajovanými informacemi; postačí na ně pouze odkázat. Současně však musí být účastníkovi bezpečnostního řízení na základě jeho žaloby poskytnuta ochrana soudy ve správním soudnictví, a to za těchto podmínek:*

- 1) z nahlížení lze (resp. za podmínek § 133 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. je nutno) v rámci soudního řízení vyloučit ty části spisu, které obsahují utajované informace;*
- 2) z nahlížení obecně nelze vyloučit části spisu, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem (za podmínek § 46 odst. 6 s. ř. s. ve spojení s § 58 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb.); k vyloučení by mohlo dojít pouze v případě možného ohrožení nebo vážného narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie, přičemž i v takovém případě by měl soud zvážit možnost poskytnout účastníkovi bezpečnostního řízení (žalobci) alespoň anonymizované či agregované údaje;*
- 3) pokud by vůbec nebylo možné poskytnout žalobci přístup k utajovaným informacím byť v určité omezené formě, není soud vázán žalobními body a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví důležitými.*

Takto široce pojímanou soudní ochranu účastníka bezpečnostního řízení považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné vyvážení určitých omezení práva na spravedlivý proces, které účastník řízení musí strpět, jež jsou ale zároveň takovému typu řízení nutně vlastní a ústavně akceptovatelná.“

21. Z výše uvedeného plyne, že se soud musí seznámit s utajovanými informacemi a posoudit, zda je možné je účastníkovi řízení zpřístupnit. Nelze-li je mu poskytnout v plném rozsahu, musí zvážit, zda mu je možné poskytnout alespoň anonymizované či agregované údaje. Pakliže není možné poskytnout ani takto omezené informace, není soud vázán žalobními námitkami a napadené rozhodnutí, kterým nebylo vydáno osvědčení pro určitý stupeň utajení, přezkoumá v plném rozsahu i nad rámec žalobních bodů. Přezkoumatelnost rozhodnutí je tímto zajištěna. Je to soud, kdo je zárukou řádného a úplného přezkumu důvodů rozhodnutí, a jež je garantem práva na spravedlivý proces. Ostatně právě proto mají také soudci podle § 58 odst. 1 písm. e) a odst. 2 zákona o utajovaných informacích přístup k utajovaným informacím všech stupňů utajení bez platného osvědčení ode dne jmenování do funkce po dobu jejího výkonu a v rozsahu nezbytném pro její výkon.
22. Rozhodující senát se v souladu s výše uvedenou judikaturou ve dnech 19. 8. 2024, 21. 8. 2024 a znovu dne 2. 10. 2024 plně seznámil s dokumenty založenými v utajované části bezpečnostního svazku reg. č. N078865, kterou žalovaný městskému soudu společně s vyjádřením k žalobě předal. Následně předsedkyně senátu opatřením ze dne 21. 8. 2024, č. j. 5 A 45/2022-40, vyloučila utajovanou část bezpečnostního svazku z nahlížení ve smyslu § 45 odst. 3 s. ř. s. Rozhodující senát totiž dospěl k závěru, že informace obsažené v utajované části správního spisu jsou takové povahy, jejichž vyzrazení by vážným způsobem mohlo ohrozit nebo vážně narušit činnost zpravodajských služeb nebo policie. Ze stejného důvodu není ani možné žalobci poskytnout anonymizované či agregované údaje. Soud rovněž uvádí,

že vzhledem k povaze dokumentů a informacím v nich uvedeným nelze ani blíže vysvětlit, z jakého důvodu k tomuto postupu soud přistoupil, aniž by zhatil smysl utajení těchto informací.

23. Soud rovněž přípisem ze dne 22. 8. 2024, č. j. 5 A 45/2022-43, vyzval žalovaného, aby soudu sdělil, zda informace uvedené v utajované části správního spisu považuje původce těchto informací stále za utajené, a to vzhledem k tomu, že od předání správních spisů soudu uběhla již značná doba. Žalovaný následně přípisem ze dne 11. 9. 2024 soudu sdělil, že původce informací předané informace považuje pořád za utajované a odpověď původce informací založil do utajované části bezpečnostního spisu. Soud pak opětovným nahlédnutím do utajované části bezpečnostního spisu ověřil, že důvody pro utajení daných informací stále platí, je tedy stále zájem na jejich utajení, proto i v předchozím odstavci uvedený závěr o nutnosti nesdělit údaje z utajované části bezpečnostního spisu je správný.

III. B Posouzení bezpečnostní spolehlivosti

24. Soud se dále zabýval samotným přezkumem žalobou napadeného rozhodnutí.
25. Aby fyzické osobě mohlo být vydáno osvědčení pro přístup k utajovaným informacím, musí tato osoba být – mimo jiné – *bezpečnostně spolehlivá* (§ 12 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací]. Tuto podmínku musí dotčená osoba splňovat po celou dobu platnosti osvědčení, jinak jeho platnost žalovaný zruší (§ 12 odst. 2 ve spojení s § 101 odst. 2 tohoto zákona).
26. Podmínku bezpečnostní spolehlivosti *splňuje fyzická osoba, u níž není zjištěno bezpečnostní riziko* (§ 14 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací). Některé skutečnosti představují podle zákonodárce bezpečnostní riziko vždy (§ 14 odst. 2 tohoto zákona). Vedle nich ovšem zákonodárce vymezil skutečnosti, které lze *těž považovat za bezpečnostní riziko* (§ 14 odst. 3 tohoto zákona). Jednou z nich je *chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace* (§ 14 odst. 3 písm. d) tohoto zákona]. Právě o takovou skutečnost šlo i v posuzované věci. Pojem „riziko“ v sobě zahrnuje určitou obavu, nebezpečí, možnost škody, ohrožení. Pojem bezpečnostního rizika je tedy nutno vykládat tak, že shromážděné podklady se vyhodnocují ve vztahu k eventuelní možnosti bezpečnostního rizika, což znamená, že pro závěr o bezpečnostní nespolehlivosti postačuje již samotné podezření z existence bezpečnostních rizik (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 5 As 44/2006-74, ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 As 9/2010-94, ze dne 19. 4. 2022, č. j. 9 As 62/2021-74).
27. Posouzení, zda skutečnost, kterou lze pokládat za bezpečnostní riziko, v konkrétním případě takové riziko vskutku představuje, zákonodárce ponechal na správním uvážení žalovaného (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As č. j. 31/2011-101, č. 2602/2012 Sb. NSS, nebo ze dne 19. 7. 2018, č. j. 9 As 134/2017 42, bod 32). Při posuzování zjištěné skutečnosti se *přiblíží k tomu, do jaké míry může zjištěná skutečnost ovlivnit schopnost utajovat informace, k době jejího výskytu, k jejímu rozsahu, charakteru a k chování fyzické osoby v období uvedeném v odstavci 4* (§ 14 odst. 6 zákona o ochraně utajovaných informací].
28. Správní orgány v obou vydaných správních rozhodnutích vycházely zejména z informací zařazených v utajované části bezpečnostního svazku pod číslem 1, 3 a 4. Skutečnosti tam uvedené následně žalovaný vyhodnotil v dokumentu založeném pod číslem 14 utajované části bezpečnostního svazku. Na základě těchto zjištění správní orgány dospěly k závěru, že

u žalobce bylo zjištěno bezpečnostní riziko, tedy chování, které má vliv na jeho důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost a může ovlivnit jeho schopnost utajovat informace. Podle správních orgánů se žalobce chová, v němž bylo spatřováno bezpečnostní riziko, dopustil vědomě, opakovaně a v souvislosti s výkonem své funkce v rámci služebního poměru u Armády České republiky.

29. Po seznámení se s utajovanou částí spisu a zejména podklady založenými pod čísly 1, 3, 4, 14 a v přílohách 1, 2, 4, 6 a 9, soud zcela souhlasí se správními orgány ohledně závěrů týkajících se bezpečnostního rizika žalobce. Z daných podkladů je nade vší pochybnost zřejmé, že žalobce představoval bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací. Soudu nevznikly žádné pochybnosti o zákonnosti pořízení zpráv příslušných orgánů státu k osobě žalobce. Podklady byly dostatečně konkrétní, bylo patrné, jakým způsobem byly získány a o jaké konkrétní skutkové zjištění se opíraly. Jednoznačně z nich plyne, že žalobce se chová, které má vliv na jeho důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost a může ovlivnit jeho schopnost utajovat informace, dopustil skutečně vědomě a opakovaně. Tyto podklady považuje soud za zcela relevantní pro posouzení existence bezpečnostního rizika a zároveň za věrohodné a dostatečně přesvědčivé. Soud v nich rovněž neshledal ani žádné, byť náznaky ingerence, provokace či „objednávky“ na zahájení daného řízení ze strany zahraniční velmoci. Správní orgány tak shromáždily dostatek podkladů, ze kterých plyne alespoň podezření o existenci bezpečnostního rizika ze strany žalobce, což je dostatečná míra k tomu, aby mu nebylo vydáno osvědčení fyzické osoby ve smyslu zákona o ochraně utajovaných informací (viz výše bod [26] tohoto rozsudku).
30. Nejde tak o situaci, kterou Nejvyšší správní soud zkritizoval například v rozsudku ze dne 21. 12. 2012, č. j. 7 As 117/2012-28, č. 2825/2013 Sb. NSS, kde v předložených utajovaných informacích zcela chybělo „cokoli, co by nezávislému příjemci informace umožnilo učinit si závěr o její věrohodnosti. Z toho, co je obsahem správního spisu, včetně jeho utajované části, nelze učinit žádný závěr, zda informace zpravodajské služby popisuje skutečný stav věcí, anebo zda se jedná o tvrzení zcela či zčásti smyšlené nebo zkreslené. Není z ní patrné, jakým způsobem byla získána a o jaká (a jak věrohodná) konkrétní skutková zjištění se opírá. Nezávislému příjemci informací, jímž je v daném případě soud, pak nezbyvá nic jiného, než této informaci uvěřit, nebo neuvěřit. Takový podklad rozhodnutí není v právním státě přípustný, jestliže rozhodnutí správního orgánu, třebaže zcela legitimně podléhá vysokému stupni utajení, zasahuje do tak významných subjektivních práv stěžovatele, jakým je základní právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací (čl. 26 odst. 3 Listiny). Představa, že soud uvěří zpravodajské službě, aniž by měl možnost si ověřit, že její tvrzení spočívají na skutečných a pravděpodobně pravdivých informacích, by znamenala rezignaci na kontrolní funkci správního soudnictví vůči veřejné správě.“
31. Vědom si limitů, které jsou na něj uvaleny stran odůvodnění tohoto rozsudku, soud nemůže nijak konkrétně odpovédět na žalobcovy domněnky ve vztahu ke konkrétnímu označení zpravodajské služby, která žalobce prověřovala, nebo k jeho námitce, že si není vědom, že by bývalým příslušníkům AČR, konkrétně náčelníkům generálního štábu, sdělil neveřejné informace, kterými jim způsobil výhodu. Tato tvrzení tak soud nemůže potvrdit ani vyvrátit či jinak na ně reagovat. Soud si jich byl při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí vědom, přesto dospěl k závěru, že skutečnosti plynoucí z utajované části spisu odůvodňují nevydání osvědčení pro fyzické osoby žalobci.

32. Spatřuje-li žalobce nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že žalovaný neprovedl další bezpečnostní pohovor s žalobcem, v rámci kterého by žalobce již poskytnuté odpovědi dále rozvedl a doplnil, soud plně odkazuje na str. 19 a 20 napadeného rozhodnutí, kde se danou námitkou ředitel žalovaného podrobně zabýval a poskytl na ni vyčerpávající odpověď. Shodně s ředitelem žalovaného je soud přesvědčen, že žalobci nic nebránilo, aby na podané otázky při bezpečnostním pohovoru odpověděl jednoznačně a určitě, a nikoli vágně a nejednoznačně, jak učinil. Žalobce si měl být vědom důležitosti bezpečnostního pohovoru, a to nejen na základě jím podepsaného poučení, ale i na základě vlastních zkušeností, když tento pohovor neabsolvoval poprvé. Žalobcem poskytnuté odpovědi, i v kontextu zjištění učiněných ze zpráv zpravodajské služby, přitom svědčí o záměrném vyhýbání se jednoznačné odpovědi na položené otázky, a proto žalovaný nijak nepochybil, pokud žalobci neumožnil provést další bezpečnostní pohovor. Pro úplnost soud shodně s ředitelem žalovaného uvádí, že měl-li žalovaný za to, že je třeba jeho odpovědi dále rozvést, mohl tak učinit formou písemného vyjádření, k čemuž ho žalovaný také vyzval. Přesto žalobce doplnění vyjádření neposkytl. Ani soud tak nemá důvodu návrhu žalobce o podání ústního vysvětlení při nařízeném jednání vyhovět. Podklady shromážděné zpravodajskou službou jsou dostatečně konkrétní, je patrné, jakým způsobem byly získány a o jaké konkrétní skutkové zjištění se opírají. Samy o sobě jednoznačně identifikují chování, které má vliv na důvěryhodnost žalobce nebo jeho ovlivnitelnost a může ovlivnit jeho schopnost utajovat informace, přičemž tohoto chování se žalobce dopustil vědomě a opakovaně. Z podkladů shromážděných zpravodajskou službou je tak nade vší pochybnost zřejmé, že žalobce představoval bezpečnostní riziko ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací. Na uvedeném závěru pak není ničeho způsobilé změnit ani další vysvětlení žalobce.
33. Žádal-li žalobce, aby jeho osoba byla opakovaně posouzena další zpravodajskou službou, a to zejména a nejen z pohledu správnosti rozsahu podkladů a závěrů zpravodajské služby, která ve věci zpracovávala pro žalovaného podklady, ale i z pohledu případných vztahů příslušníků zpravodajské služby, kteří se na zpracování podkladů pro napadené rozhodnutí podíleli na osoby, jež by měly nebo mohly mít zájem na profesní likvidaci žalobce, soud zcela souhlasí s prezentovaným názorem ředitele žalovaného v napadeném rozhodnutí, že ze zpráv příslušné zpravodajské služby je patrné, jakým způsobem byly informace v nich uvedené získány a o jaká skutková zjištění se opírají, a proto je vyloučeno, že by tato zjištění a poznatky byly jakkoliv ovlivněny některým z faktorů uváděných žalobcem. Soud proto shodně s ředitelem žalovaného i tuto námitku na provedení (resp. neprovedení) důkazu považuje za nadbytečnou.
34. Žalobce dále namítá, že obě správní rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná, jelikož odůvodnění bezpečnostní nespolehlivosti je zcela nedostatečné. Ani tato námitka není důvodná. K závěru o existenci bezpečnostního rizika u žalobce dospěl žalovaný i jeho ředitel na základě skutkových zjištění o jednání žalobce, která čerpal z listin majících povahu utajovaných informací. To žalovanému znemožnilo uvést v odůvodnění rozhodnutí konkrétní důvody pro jeho vydání a úvahy, jimiž se řídil při hodnocení těchto zjištění, v širším rozsahu. Žalovaný postupoval v souladu s ustanovením § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací, podle kterého jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. K tomu lze odkázat na nálezh Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2007, sp. zn. II. ÚS 377/04 (N 136/46 SbNU 283), podle kterého „není jisté možné, aby byl Úřad pod záminkou absolutního zachování procesních práv účastníka nucen uvádět ve svých rozhodnutích

skutečnosti, které by mohly ohrozit zájem státu, efektivitu práce zpravodajských služeb či policejních složek, anebo bezpečnost jejich agentů či třetích osob“. V rámci žalovaným vedeného bezpečnostního řízení je třeba vzít v potaz legitimní veřejný zájem na ochraně utajovaných informací a neuvádět do rozhodnutí takové důvody, jejichž zveřejnění by takový zájem ohrožovalo. V tomto smyslu tedy rozhodnutí, u něhož nejsou v souladu s § 122 odst. 3 o ochraně utajovaných informací uvedeny důvody proto, že jde o utajované informace, nelze jen proto považovat za nepřezkoumatelné, neboť zákon zde výjimečně umožňuje v rozhodnutí tyto důvody neuvádět. Ostatně i soud výše dospěl k závěru, že vzhledem k povaze a vzájemné provázanosti informací nemohl žalobci sdělit ani anonymizované či agregované údaje.

35. Rovněž domněnku, že pokud ředitel žalovaného nepostupoval v souladu se závěrem rozkladové komise, činí tento postup napadené rozhodnutí nesprávným, soud neshledává důvodnou. Ředitel žalovaného v napadeném rozhodnutí správně poukázal na judikaturu správních soudů, podle které je rozkladová komise pouze poradním orgánem ředitele žalovaného, přičemž ředitel není jejím návrhem vázán (srov. žalovaným citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2004, čj. 2 A 11/2002-227, č. 463/2005 Sb. NSS). V meritu věci, tedy posouzení zjištěných skutečností, jako porušení bezpečnostní spolehlivosti podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností, se přitom ředitel žalovaného s doporučením rozkladové komise zcela shodl. Ředitel žalovaného na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí správně vyložil, že samotné zjištění, že popsaná jednání žalobce naplňují toliko jedno bezpečnostní riziko (skutkovou podstatu uvedenou v § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací) a nikoli dvě bezpečnostní rizika [též skutkovou podstatu uvedenou v § 14 odst. 3 písm. a) zákona] nezakládá důvod pro zrušení prvoinstančního rozhodnutí. Samotný výrok rozhodnutí i skutková zjištění zůstávají stejná, stejně jako jejich podřazení pod bezpečnostní riziko uvedené v § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací. Závadné chování je podrobně popsáno zejména ve zprávě založené na čísle 14 utajené části bezpečnostního spisu a soud pouze opakuje, že zpravodajskou službou zjištěné a zcela konkrétně popsané jednání žalobce naplňuje kritéria § 14 odst. 3 písm. d) ve spojení s odst. 4 až 6. Přitom, již prvoinstanční správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl, jak cituje ředitel žalovaného na str. 14 napadeného rozhodnutí, že *„účastník řízení se v nedávné době dopustil několika jednání, kdy využil svého postavení v rámci AČR k tomu, aby poskytl osobám působícím mimo resort ministerstva obrany potenciální výhodu nebo jinak jednal v jejich prospěch. Tato jednání činí účastníka řízení nedůvěryhodným a mají také významný přesah do oblasti ochrany utajovaných informací, neboť nedávají Úřadu žádnou záruku, že účastník řízení by jako držitel osvědčení i nadále nakládal s utajovanými informacemi odpovědně a svědomitě, dodržoval veškeré zákonem stanovené povinnosti a nedopustil se jejich zneužití ve prospěch svůj nebo jiné osoby“.* Prvoinstanční správní orgán dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, čj. 7 As 49/2013-28, č. 2954/2014 Sb. NSS a shledal, že *„každé z těchto jednání naplňuje skutkovou podstatu bezpečnostního rizika ve smyslu § 14 odst. 3 písm. d) zákona samostatně“* a na dokument založený na čísle 14 utajené části bezpečnostního spisu. Za takové skutkové situace soud názor ředitele žalovaného, že postup, kterým by věc vrátil prvoinstančnímu správnímu orgánu se závazným právním názorem, aby zjištěné skutečnosti kvalifikoval jako porušení § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných skutečností, by vedl toliko k prodloužení správního řízení bez vlivu na meritorní rozhodnutí, považuje soud za správný.
36. Namítá-li žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že ředitel žalovaného odmítl provést důkazy navržené žalobcem, přičemž ani nevyložil

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

přezkoumatelné důvody pro neprovedení důkazů, ani tuto námitku soud neshledává důvodnou. Problematikou tzv. opomenutých důkazů se zabýval Ústavní soud v řadě svých rozhodnutí [srov. v obecné rovině nálezy ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01 (N 26/32 SbNU 239), ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 569/03 (N 87/33 SbNU 339), ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03 (N 91/33 SbNU 377), ze dne 16. 6. 2005, sp. zn. II. ÚS 418/03 (N 125/37 SbNU 573) nebo ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 118/09 (N 254/55 SbNU 455) a tam citovaná judikatura]. Ústavní soud zastává názor, že neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení lze založit pouze třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potenci. Třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.

37. Ředitel žalovaného neprovedení výsledku navržených svědků odůvodnil třetím argumentem (srov. str. 27 napadeného rozhodnutí). Přitom opětovně poukázal na skutečnosti zjištěné z utajené části bezpečnostního spisu (popsané zejména na čísle 14) a uvedl, že ve věci byl již prvoinstančním správním orgánem zjištěn stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro objektivní rozhodnutí. Návrhy žalobce týkající se provedení dalších úkonů řízení tak považoval za nadbytečné. Rovněž soud se po seznámení s celým správním spisem, a zejména pak s jeho utajovanou částí, s tímto postupem ředitele žalovaného ztotožňuje a neshledává na něm nic závadného. Opakuje, že zjištění učiněná zpravodajskou službou dostatečně a jednoznačně odůvodňují závěr o potenciálním bezpečnostním riziku žalobce.
38. Posledně žalobce namítá nesprávný procesní postup žalovaného spočívající v tom, že při zneprístupnění některých informací jednal v rozporu s § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných skutečností, když bez dalšího povšechně konstatoval nutnost utajení informace či informací bez náznaku jakékoli snahy rozkrýt alespoň některé části důvodů, pro které byl žalobce zbaven osvědčení. Informace, kterých se žalobce domáhal a domáhá, přitom nemají potenciál naplnit kategorie uvedené v § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných skutečností. K uvedenému soud předně uvádí, že § 133 zákona o ochraně utajovaných skutečností upravuje postup v řízení před soudem. V řízení před správním orgánem je přístup účastníka řízení k utajovaným informacím ve spisu bezvýjimečně zapovězen (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, čj. 3 As 188/2014-38 či žalovaným citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2018, čj. 4 As 253/2018-42). Právě toto nevýhodné postavení účastníka bezpečnostního řízení je do jisté (a poměrně zásadní) míry kompenzováno pravomocí soudu, který o správní žalobě neúspěšného účastníka správního řízení rozhoduje. Správní soud totiž může provádět dokazování i ohledně obsahu utajovaných skutečností (§ 133 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací). V takovém případě ovšem nelze utajované informace z nahlížení vyloučit (§ 45 odst. 4 s. ř. s.) a účastník má možnost se s nimi seznámit. Pouze v případě, kdy z důvodu možného ohrožení nebo vážného narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie, může předseda senátu rozhodnout, že části spisu obsahující utajované informace budou z nahlížení vyloučeny (viz § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací). Citovaná ustanovení představují právní úpravu speciální vůči § 45 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nelze z nahlížení vyloučit části spisu, které obsahují utajované informace, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2010, č. j. 9 As 29/2009-84). V posuzované věci nicméně soud shledal naplnění důvodů pro

vylovení této části bezpečnostního spisu z nahlížení, přičemž vzhledem k povaze a k provázanosti informací uvedených v utajované části bezpečnostního spisu nebylo možné žalobci poskytnout ani anonymizované či agregované údaje. Vzhledem k povaze dokumentů a informacím v nich uvedeným nelze ani blíže vysvětlit, z jakého důvodu k tomuto postupu soud přistoupil, aniž by zhatil smysl utajení těchto informací. V podrobnostech soud odkazuje na výklad podaný v bodech [18] až [23] výše. Ani tato námitka tak není důvodná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

39. Městský soud neseznal žádnou ze vznesených námitek důvodnou a ani nad rámec vznesených námitek neseznal žalobou napadené rozhodnutí nezákonné či dokonce nesprávné, proto z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
40. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti, proto mu soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11.10.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.